

Написано от Христо Христов
Петък, 08 Април 2011 22:47

Кандидатите за награждаване с държавни ордени и отличия ще преминават през **задължителна проверка за принадлежност към Държавна сигурност.**

Текстът, приет от народните представители днес при гласуването на второто четене на промените в Закона за ордени и медалите, утвърждава т. нар. „тиха лустрация”, застъпена в закона за досиетата, действащ от 2006 г.

При липсата на политически консенсус за приемането на цялостен Закон за лустрация и почти всички отменени от Конституционния съд опити за частична лустрация в определени сфери, използването на предварителната проверка в момента е най-ефективният механизъм за налагане на бариера пред сътрудниците на репресивните органи на БКП, включително и отличаването им с държавни ордени и медали.

Приетият текст се различава от базисното решение, гласувано на първо четене в началото на декември 2010 г. Тогава по предложение на Синята коалиция (вносител Лъчезар Тошев) депутатите от ГЕРБ подкрепиха идеята сътрудниците на ДС да не бъдат награждавани с ордени и медали.

Според вносителя депутата **Лъчезар Тошев** въвеждането само на проверка за принадлежност към бившата Държавна сигурност е недостатъчна стъпка, защото не се взима отношение по въпроса редно ли е тези лица въобще да бъдат награждавани. Национално представително проучване на НЦИОМ от ноември 2010 г. показва, че **58 процента от българските граждани не одобряват практиката сътрудници на ДС да бъдат награждавани с отличия** на съвременна България.

Написано от Христо Христов
Петък, 08 Април 2011 22:47

Народните представители от ГЕРБ прокараха и предложението на колегата си **Красимир Велчев**, след извършване на задължителна проверката от комисията по досиетата и при условие, че е установена съпричастност към ДС на дадено лице, парламентът да реши дали то може да бъде наградено. В момента президентът награждава с ордени и медали по предложение на председателя на Народното събрание или на Министерския съвет. С новите промени предложението за решение ще се прави от цялото Народното събрание.

Практиката за награждаване на агенти на ДС беше наложена след избирането на Георги Първанов за президент, самият той [секретен сътрудник „Гоце” на Първо главно управление на ДС](#). Връх на публичното недоволство от нея беше изразено при награждаването на последния главен прокурор при Живков

Васил Мръчков

от Първанов през 2004 г. През 2009 г. комисията по досиетата обяви, че Мръчков е бил секретен сътрудник на Първо главно управление на ДС в периода 1973-1980 г. под псевдонима "Юриста". Проф. Мръчков оглавяваше Съвета по законодателство в 39-то Народно събрание. След бурното недоволство от ДПС и десните в парламента президентът замени ордена "Стара планина" и го удостои с по-ниския орден "Св. св. Кирил и Методий".

Други сътрудници на ДС, които президента Първанов (също секретен сътрудник "Гоце") е награждавал, са **Ахмед Доган, Петър Манджуков, Тодор Батков, Радосвет Радев, Тошо Тошев, Христо Друмев** и др.

В сряда ГЕРБ отказа предложението от Синята коалиция лустрационни промени в Закона за дипломатическата служба с мотива, че те ще бъдат атакувани пред конституционния съд и по всяка вероятност отменени.

В момента няколко ключови министерства, сред които МВР и МВнР, се възползват от предварителната проверка по закона за досиетата при назначаването на ръководни кадри във държавните ведомства.